

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

**VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE
VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE**

Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20277:13-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Obsah

Úvod	3
1 Ciele výchovy a vzdelávania	3
2 Stupeň vzdelania	3
3 Profil absolventa	3
4 Vzdelávacie oblasti	3
5 Vzdelávacie štandardy	5
6 Rámcový učebný plán	6
7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s telesným postihnutím	8
8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	9
9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	9
10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania	10
11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	10
12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov	11
PRÍLOHA 1 Špecifické vyučovacie predmety pre žiakov s telesným postihnutím	12
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a grafomotorických zručností pre prípravný až 4. ročník pre žiakov s telesným postihnutím	13
Rozvíjanie pohybových zručností pre prípravný až 4. ročník pre žiakov s telesným postihnutím	20
Zdravotná telesná výchova pre 5. až 9. ročník pre žiakov s telesným postihnutím	27

Úvod

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s telesným postihnutím (ďalej aj „žiak/žiaci s TP“) sa postupuje podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s telesným postihnutím pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie. Tento vzdelávací program je súčasťou štátnych vzdelávacích programov pre jednotlivé stupne vzdelávania. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s telesným postihnutím v školách, kde sú vzdelávaní.

Vzdelávací program pre žiakov s telesným postihnutím sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov v základnej škole, t.j. v základnej škole pre žiakov s telesným postihnutím, v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení v základnej škole.

1 Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s telesným postihnutím plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bežných základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a na nižšom strednom stupni vzdelávania.

2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy. Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy.

3 Profil absolventa

Profil absolventa primárneho vzdelávania zodpovedá profilu absolventa, ktorý je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) pre bežné základné školy.

Profil absolventa nižšieho stredného stupňa základnej školy zodpovedá profilu absolventa, ktorý je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) pre bežné základné školy.

4 Vzdelávacie oblasti

Pre žiakov s telesným postihnutím je do vzdelávacích oblastí začlenená oblasť **ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA**.

Na primárnom stupni vzdelávania sú do tejto vzdelávacej oblasti zaradené dva špecifické vyučovacie predmety: **rozvíjanie komunikačnej schopnosti a grafomotorických zručností a rozvíjanie pohybových zručností**.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a grafomotorických zručností – cieľom špecifického vyučovacieho predmetu je dosiahnutie takej úrovne komunikácie, ktorá umožní žiakovi zvládnuť obsah učiva pre prípravný až 4. ročník základnej školy, rozvíjanie grafických zručností a rozvoj jemnej motoriky na uľahčenie osvojovania písania podľa individuálnych možností žiaka s telesným postihnutím.

Rozvíjanie pohybových zručností – cieľom špecifického vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakovi s telesným postihnutím možnosť, v rámci svojho zdravotného obmedzenia, získať základné pohybové zručnosti, zdokonaľiť správne držanie tela a koordináciu pohybov.

Na nižšom stupni stredného vzdelávania je do vzdelávacej oblasti **ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA** zaradený špecifický vyučovací predmet **zdravotná telesná výchova**.

Zdravotná telesná výchova svojím pôsobením prispieva k upevneniu optimálneho zdravotného stavu žiaka s telesným postihnutím, plní aj úlohu preventívnu, výchovnú, vzdelávaciu, sociálnu a psychologickú.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA
	PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/ NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI A GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
	ROZVÍJANIE POHYBOVÝCH ZRUČNOSTÍ

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM PRE NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/ NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA	ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

5 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s telesným postihnutím sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. Plnenie výkonového štandardu je však ovplyvnené druhom a stupňom telesného postihnutia žiaka. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu, resp. ich neplnenie vôbec, v konkrétnom vyučovacom predmete je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

6 Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán pre žiakov s telesným postihnutím pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník primárne vzdelávanie					Ročník nižšie stredné vzdelávanie						
		PRÍPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	9	8	7	7	36	5	5	4	5	5	24
	anglický jazyk				3	3	6	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	4	20	4	4	4	4	5	21
	informatika				1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka		1	2			3						
	prírodoveda				1	2	3						
	fyzika								2	1	2	1	6
	chémia									2	2	1	5
	biológia							2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda				1	2	3						
	dejepis							1	1	1	1	2	6
	geografia							2	1	1	1	1	6
	občianska náuka								1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo		1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1			1	1	3						
	technika							1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	2	1	1	8	1	1	1	1	1	5
Špeciálnopedagogická podpora	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a grafomotorických zručností	3	3	2	2	2	12						
	rozvíjanie pohybových zručností	2	2	2	2	2	10						
	zdravotná telesná výchova							2	2	2	2	2	10
Základ		18	23	22	25	27	115	24	25	26	27	25	127
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	1	1	1	1	6	3	4	4	3	5	19
Spolu		20	24	23	26	28	121	27	29	30	30	30	146

Poznámky

1. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.
2. Vyučovacie hodiny špecifických vyučovacích predmetov rozvíjanie komunikačnej schopnosti a grafomotorických zručností a rozvíjanie pohybových zručností sú delené najviac na dve skupiny.
3. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu technika sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
4. Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní možnosti žiakov, personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
5. Vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.
Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:
 - vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;
 - vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;
 - vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov.
7. Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne.
8. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti.
9. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.

7 Špecifická výchovy a vzdelávania žiakov s telesným postihnutím

Pri výchove a vzdelávaní žiaka s telesným postihnutím je potrebné mať na zreteli, či ide o žiaka, ktorý má z hľadiska prognózy:

- telesné postihnutie, ktoré má relatívne stabilizovaný charakter,
- telesné postihnutie, kde sa liečbou dosahuje zlepšenie stavu jedinca,
- telesné postihnutie, pri ktorom sa stav jedinca zhoršuje.

Pri telesnom postihnutí môže ísť o poruchy chôdze, rovnováhy, hybnosti, imobilitu, chyby tvaru lebky, poruchy deformujúce a detskú mozgovú obrnu, ktorá je považovaná za jednu z najčastejších príčin vrodeného telesného postihnutia.

V pedagogickej praxi sa vychádza z toho, či žiak s telesným postihnutím dokáže:

1. udržať polohu tela v sede a v stoji - problémy môžu nastať v tom, že neudrží vzpriamený trup a hlavu, takže potrebuje oporu, nie je schopný stáť alebo stojí len s oporou,
2. vykonávať lokomočné pohyby, pričom môže byť neschopný chodiť s pomocou – je imobilný, schopný chodiť s pomocou (druhej osoby, barly) – čiastočne mobilný, schopný chodiť samostatne – mobilný,
3. vykonávať manipulačné pohyby – obmedzenie podľa druhu a rozsahu porúch hybnosti horných končatín.

Východiskom pri výchove a vzdelávaní konkrétneho žiaka s telesným postihnutím, je zhodnotenie jeho aktuálneho zdravotného stavu (lekárska, psychologická a špeciálnopedagogická diagnóza) a z toho vyplývajúce možnosti vzdelávania.

Žiak s telesným postihnutím môže byť vzdelávaný

- a) v základnej škole pre žiakov s telesným postihnutím,
- b) v špeciálnej triede pre žiakov s telesným postihnutím v základnej škole,
- c) v triede základnej školy spolu s inými žiakmi, t. j. v školskej integrácii.

Podmienkou prijatia žiaka do základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím, špeciálnej triedy alebo na školskú integráciu je špeciálnopedagogická diagnostika, v prípade potreby aj psychologická diagnostika vykonaná v školskom zariadení výchovného poradenstva a prevencie, odborná lekárska diagnostika a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu.

Žiak prostredníctvom špecifických predmetov získava podľa svojich schopností pracovné a hygienické návyky, odstraňuje alebo zmierňuje sa jeho pohybové obmedzenie.

Špecifické vyučovacie predmety napomáhajú žiakovi rozvíjať aj pozornosť, predstavivosť, pamäť a orientáciu v priestore.

Žiakovi s telesným postihnutím s narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje logopedickú intervenciu školský logopéd.

Žiak s telesným postihnutím vzdelávaný v školskej integrácii postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej aj „IVP“).

Školský špeciálny pedagóg sa podieľa na tvorbe IVP spolu s triednym učiteľom alebo vyučujúcimi jednotlivých predmetov, individuálne pracuje so žiakom s telesným postihnutím podľa výsledkov lekárskej a špeciálnopedagogickej diagnostiky. Metodicky vedie učiteľov, spolupracuje s rodičmi žiaka a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie,

ktoré vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu žiaka. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto IVP oboznámiť.

Žiak v školskej integrácii sa vzdeláva podľa rámcového učebného plánu príslušnej školy v ktorej sa vzdeláva. Obsah vzdelávania však vychádza zo vzdelávacieho programu pre žiakov s telesným postihnutím. Škola odborne zabezpečí, aby žiak mohol absolvovať špecifické predmety, čo je zakotvené v individuálnom vzdelávacom programe.

Zo strany školy je potrebné žiakovi s telesným postihnutím zabezpečiť materiálno-technické podmienky a kompenzačné a špeciálne pomôcky zodpovedajúce je individuálnym vzdelávacím potrebám a aktuálnemu zdravotnému stavu.

8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Výchova a vzdelávanie žiakov s telesným postihnutím sa organizuje ako denná forma štúdia

- poldenná,
- celodenná,
- týždenná.

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania, a ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku, aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky.

9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy,
- riadia svoje seba rozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast podmienky,
- sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistent učiteľa

- pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s telesným postihnutím, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Školský logopéd

- t. j. logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Pomocný zdravotnícky personál

- poskytuje individuálnu pomoc žiakovi s telesným postihnutím.

10 Povinné materiáľno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Učebne (triedy) vybavené viacúčelovým výškovo nastaviteľným nábytkom, s priestorom pre relaxáciu (polohovateľné ležadlá) a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania.

Učebne pre jednotlivé vzdelávacie oblasti/vyučovacie predmety vybavené špeciálnym nábytkom, ekotabulami, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi.

Kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky podľa individuálnych potrieb žiaka.

Bezbariérový prístup do všetkých učební a potrebných miestností.

Priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním.

Priestory pre prípravné práce učiteľa, priestory pre uloženie pomôcok.

Priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní – školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity – vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom, priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Priestory pre stravovanie rešpektujúce hygienické normy.

Priestory pre vedenie školy a potrebných nepedagogických zamestnancov (miestnosť riaditeľa, zástupcu, hospodára, výchovného poradcu, liečebného pedagóga, školského psychológa a pod.) so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom.

Miestnosť pre uskladnenie učebníc, archív,

Priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne).

Spoločné priestory pre hygienu, bezbariérové WC pre chlapcov, dievčatá, iné pre učiteľov a učiteľky, vybavené dávkovačmi pre tekuté mydlo, zásobník s dezinfekčným prostriedkom a zásobníkmi pre jednorazové utierky.

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní žiakov s telesným postihnutím sú tie isté ako sú uvedené v Štátnom vzdelávacom programe pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie.

12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program pre žiakov s telesným postihnutím je vypracovaný na základe tohto vzdelávacieho programu, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie.

PRÍLOHA 1

ŠPECIFICKÉ VYUČOVACIE PREDMETY PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM

**ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
A
GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
PRE PRÍPRAVNÝ AŽ 4. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM**

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti a grafomotorických zručností je

- dosiahnutie takej úrovne komunikácie, ktorá umožní žiakovi zvládnuť obsah učiva pre prípravu až 4. ročníka základnej školy,
- rozvíjanie grafických zručností a rozvoj jemnej motoriky na uľahčenie osvojovania písania podľa individuálnych možností žiaka s telesným postihnutím.

Špecifický predmet sa taktiež zameriava na skvalitňovanie zrakového, sluchového a hmatového vnímania, rozvíjanie poznávacích a vyjadrovacích schopností, vedie žiakov k samostatnej, kultivovanej, tvorivej, plynulej a zrozumiteľnej komunikácii.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a grafomotorických zručností má pripraviť žiakov s telesným postihnutím na to, aby sa v rámci svojej diagnózy, schopností a možností dokázali vyjadrovať ústnou i písomnou formou, boli spôsobilí získavať informácie od iných ľudí priamo, pomocou oznamovacích prostriedkov či multimédií. Aby sa dokázali orientovať a reagovať v bežnom prostredí pomocou verbálnej i neverbálnej komunikácie a ľahšie sa tak začlenili do spoločnosti.

PRÍPRAVNÝ ROČNÍK

CIELE

- Rozvíjať schopnosť dorozumievania sa z hľadiska expresívnej zložky reči po formálnej a obsahovej stránke,
- rozvíjať porozumenie reči a slovnú zásobu,
- rozvíjať grafomotorické zručnosti a priestorovú koordináciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie, pamäť, pozornosť, orientáciu v priestore s dôrazom na ich využiteľnosť vo vzdelávacom procese.

OBSAH

Nácvik správnej výslovnosti.

Rozvíjanie motoriky artikulačných orgánov, nácvik dýchania a fonácie.

Rozvíjanie zmyslového vnímania – najmä zraku, sluchu, hmatu.

Rozvíjanie priestorovej orientácie, orientácie vo vlastnej telesnej schéme, pravo-ľavá orientácia, lateralita.

Nácvik obrázkového čítania, reprodukcia krátkych textov, rozprávok.

Didaktické hry – LEGO dacta zamerané na komunikáciu a jemnú motoriku.

Rozvíjanie motorických zručností – skladanie a dotváranie obrázkov, navliekanie, prevliekanie, modelovanie, skladanie, trhanie a lepenie papiera.

Cvičenia na rozvoj jednoduchej komunikácie – pozdrav, predstavenie sa, bežná komunikácia.

Rozvíjanie a rozširovanie slovnej zásoby.

1. ROČNÍK

CIELE

- Rozvíjať grafomotorické zručnosti s dôrazom na ich využitie pri osvojovaní si písania,
- rozvíjať expresívnu zložku reči po formálnej a obsahovej stránke, i v písomnej podobe,
- naučiť žiakov účelne komunikovať v bežných životných situáciách, v domácom i v cudzom prostredí,
- osvojiť si pracovné a hygienické návyky nevyhnutné pre plynulý výchovno-vzdelávací proces,
- vedieť využívať PC ako komunikačný prostriedok.

OBSAH

Nácvik správnej výslovnosti s využitím multisenzoriálneho prístupu.

Artikulačné cvičenia a hry.

Nácvik správneho dýchania počas komunikácie a v jej prestávkach. Nácvik mäkkého hlasového začiatku, nácvik fonácie.

Rozvíjanie pozornosti, pamäte, priestorovej orientácie.

Cvičenia a didaktické hry na rozvoj zraku, sluchu, hmatu.

Nácvik koordinácie zrak – ruka, priestorovej koordinácie.

Cvičenia na rozvoj jemnej a hrubej motoriky s dôrazom na výcvik písania a grafomotorických zručností.

Nácvik sebaobslužných a hygienických návykov.

Získavanie pracovných návykov – správne sedenie, úchop písacieho nástroja, držanie nožníc.

Nácvik používania špeciálnych pomôcok pri písaní.

Nácvik komunikácie v modelových situáciách bežného života.

Výcvik písania na PC.

2. ROČNÍK

CIELE

- Rozvíjať grafomotorické zručnosti s dôrazom na ich využitie pri osvojovaní si písania,
- vedieť vyjadriť svoje potreby, myšlienky, názory prostredníctvom ústneho i písomného prejavu,
- komunikovať v celých vetách,
- rozvíjať všestranne expresívnu zložku reči a slovnú zásobu,
- vedieť účelne a bezprostredne komunikovať v bežných situáciách, ako aj v núdzových situáciách ohrozujúcich zdravie a bezpečnosť,
- rozvíjať grafomotorické zručnosti so zameraním na automatizáciu písania prípadne na kompenzáciu pomocou špeciálnych pomôcok na písanie,
- podporovať sebaobslužné činnosti a správne pracovné návyky,
- vedieť pracovať s PC ako s komunikačným prostriedkom.

OBSAH

Nácvik správnej výslovnosti.

Oromotorické cvičenia na zlepšenie pohyblivosti artikulačných orgánov.

Dychové a hlasové cvičenia na podporu plynulej komunikácie.

Nácvik správneho dýchania pri plynulom čítaní.

Rozširovanie obsahovej stránky reči a rozvoj slovnej zásoby.

Tvorenie modelových situácií z rôznych oblastí života a komunikácia v týchto situáciách.

Uplatnenie prvkov dramatisácie.

Rozvoj jemnej a hrubej motoriky a grafomotorické cvičenia.

Nácvik a upevňovanie návyku používania špeciálnych pomôcok pri písaní.

Cvičenia a hry na koordináciu oko – ruka, cvičenia pravoľavej orientácie a priestorovej koordinácie.

Výcvik písania na PC.

3. ROČNÍK

CIELE

- Rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov,
- podporovať ich vlastné sebvýjadrovanie,
- formovať a kultivovať rečový a písomný prejav žiakov,
- rozvíjať aktívnu i pasívnu slovnú zásobu,
- osvojiť si účelnú komunikáciu v rôznych situáciách, podmienkach a v rozličnom prostredí,
- vedieť vyjadriť svoj názor,
- rozvíjať metalingvistické schopnosti,
- naučiť žiakov získavať informácie od ľudí priamou komunikáciou,
- naučiť žiakov získavať informácie aj pomocou, resp. prostredníctvom rôznych oznamovacích prostriedkov,
- oboznámiť žiakov s možnosťou neverbálnej komunikácie,
- osvojiť si prácu s PC ako s komunikačným prostriedkom.

OBSAH

Nácvik správnej výslovnosti.

Dychové, hlasové a oromotorické cvičenia na podporu plynulej a zrozumiteľnej komunikácie.

Nácvik nadväzovania kontaktov, rozhovoru, schopnosť zotrvať v dialógu, prijímať a klást' otázky.

Nácvik komunikácie v záťažových podmienkach.

Pozorovanie dejov, činností s dôrazom na možnosť vlastného komentára.

Nácvik obhajoby projektov, vyslovenie a obhájenie svojho názoru.

Získavanie informácií a ich kreatívne spracovanie, prípadne odovzdávanie ďalším osobám.

Uplatnenie prvkov dramatizácie.

Spoznávanie a používanie neverbálnej komunikácie.

Rozvoj jemnej a hrubej motoriky, grafomotorických zručností (správne držanie písacích potrieb, nožníc, manipulácia s drobnými predmetmi a iné).

Špeciálny výcvik čítania a písania pre žiakov so špecifickými poruchami učenia.

Nácvik písania na PC.

4. ROČNÍK

CIELE

- Podporovať samostatnosť a tvorivosť žiakov pri komunikácii,
- viesť žiakov ku kreatívnemu, tvorivému, samostatnému komunikačnému prejavu v ústnej i písomnej podobe,
- spresňovať a aktivizovať žiacky slovník a systematicky rozvíjať slovnú zásobu,
- viesť žiakov k rozlišovaniu verbálnej a neverbálnej komunikácie,
- vedieť využívať prostriedky verbálnej a neverbálnej komunikácie,
- naučiť žiakov kreatívne spracovať informácie a využiť ich v komunikácii s okolím,
- umožniť žiakom samostatne pracovať s PC ako s komunikačným prostriedkom.

OBSAH

Nácvik správnej výslovnosti.

Dychové, fonačné a oromotorické cvičenia na podporu plynulej a zrozumiteľnej komunikácie.

Nácvik samostatnej komunikácie rôzneho typu, s rôznymi ľuďmi, v rôznom prostredí.

Využívanie verbálnej a neverbálnej komunikácie v bežnom živote.

Formovanie a kultivovanie ústneho a písomného prejavu žiakov.

Systematické rozvíjanie aktívnej i pasívnej slovnej zásoby, spresňovanie a aktivizácia žiackeho slovníka.

Spoločné riešenie a verbalizácia projektov.

Skupinové aktivity – kvízy, besedy, dramatické činnosti.

Brainstorming – aktivizácia myslenia žiakov premietnutá do komunikácie.

Rozvíjanie jemnej a hrubej motoriky, didaktické hry.

Zlepšovanie grafomotorických zručností.

Špeciálny výcvik čítania a písania pre žiakov so špecifickými poruchami učenia.

Nácvik písania na PC.

**ROZVÍJANIE POHYBOVÝCH ZRUČNOSTÍ
PRE PRÍPRAVNÝ AŽ 4. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM**

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu **rozvíjanie pohybových zručností** je poskytnúť žiakom s telesným postihnutím možnosť v rámci svojho zdravotného obmedzenia získať základné pohybové zručnosti, zdokonaľiť správne držanie tela a koordináciu pohybov.

Rozvíjať základné pohybové návyky, schopnosti a zručnosti. Cvičiť pohybovú pamäť a orientáciu v priestore.

Prostredníctvom cvičenia napomáhať žiakom nadobudnúť a utvrdiť základné hygienické návyky, odolnosť a otužilosť organizmu a tým prispieť k celkovému upevňovaniu ich zdravia.

Rozvíjanie pohybových zručností má pozitívne vplývať na celkový rozvoj osobnosti žiaka s telesným postihnutím, posilňovať jeho zdravotný stav a pozitívny vzťah k aktívnemu pohybu.

PRÍPRAVNÝ ROČNÍK

CIELE

- Získať základné pohybové schopnosti a návyky,
- naučiť žiakov pravidelne dýchať,
- naučiť žiakov pohyby na úchop a manipuláciu s predmetmi,
- zdokonaľovať správne držanie tela,
- rozvíjať koordináciu pohybov,
- cvičiť pohybovú pamäť a orientáciu v priestore,
- nadobudnúť odolnosť a otužilosť organizmu,
- osvojiť si rôzne pohybové zručnosti.

OBSAH

Základné lokomócie a nelokomočné pohyby – poradové cvičenia, chôdza, beh.

Manipulačné a pohybové hry – manipulácia s rôznym náčiním, jednoduché hry.

Kreatívne a estetické činnosti – správne držanie tela, rytmika, tanec.

Psychomotorické cvičenia a hry – koordinačné cvičenia, relaxačné cvičenia a hry, rozvoj dýchania, didaktické hry na rozvoj jemnej motoriky.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – vychádzky, športové aktivity vo vonkajšom prostredí.

1. ROČNÍK

CIELE

- Zdokonaľovať pohybové zručnosti a návyky,
- zdokonaľovať pohyby na úchop a manipuláciu s predmetmi,
- podporovať správne držanie tela,
- rozvíjať koordináciu pohybov,
- stimulovať reč a myslenie počas cvičenia,
- podporovať proces sebapoznávania a sebakontroly pri pohybovej činnosti,
- formovať pozitívny vzťah k pohybu,
- posilňovať odolnosť a otužilosť organizmu.

OBSAH

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – poradové cvičenia, základy behu, základy jazdy na vozíčku, základy hodu loptičkou, lezenie, plazenie.

Manipulačné, pohybové, prípravné hry – hry na manipuláciu s tradičným náradím a vecami dennej potreby, hry na rozvoj koordináčnych schopností, prípravné hry zamerané na futbal, basketbal.

Kreatívne a estetické pohybové činnosti – chôdza, skoky, poskoky, základné tanečné kroky a tanečné prvky na športovom vozíku, rytmizované pohyby, správne držanie tela.

Psychomotorické cvičenia a hry – cvičenia na koordináciu, cvičenia na uvoľnenie svalového napätia, rozvoj dýchania, didaktické hry na rozvoj jemnej motoriky.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – vychádzky, športové hry.

Nácvik sebaobslužných činností a samostatnosti.

PROCES

Pri cvičeniach je dôležitá učiteľova pomoc poskytnutá individuálne každému žiakovi, telocvičňa s primeraným vybavením – žinenky, lopty, drobné náčinie, švihadlá, trampolína, gymnastické gummy, kolky a iné.

2. ROČNÍK

CIELE

- Zdokonaľovať a rozvíjať pohybové zručnosti a návyky,
- cvičiť pohybovú pamäť a priestorovú orientáciu,
- podporovať správne držanie tela,
- rozvíjať koordináciu pohybov,
- učiť žiakov prekonávať prekážky,
- učiť žiakov presným a účelným pohybom potrebným v praktickom živote,
- osvojiť si základy loptových hier,
- uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti, sebaobsluhy.

OBSAH

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – poradové cvičenia, základy atletiky, lezenie, plazenie, jazda na športovom vozíku, hod loptičkou.

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – hry na manipuláciu s tradičným i netradičným náradím, hry na rozvoj koordinácie, priestorovej orientácie, prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú.

Kreatívne a estetické činnosti – správne a estetické držanie tela, základné tanečné prvky a prvky jazdy na vozíčku, pohybová improvizácia, rytmizované pohyby.

Psychomotorické cvičenia a hry – cvičenia na uvoľňovanie svalového napätia, natáhovacie cvičenia, cvičenia flexibility, didaktické hry na rozvoj jemnej motoriky.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – pohybové aktivity a športové hry v prírode.

Nácvik sebaobsluhy, upevňovanie hygienických návykov.

3. ROČNÍK

CIELE

- Rozvíjať pohybové zručnosti a návyky,
- cvičiť pravidelné a správne dýchanie,
- cvičiť priestorovú orientáciu, koordináciu pohybu,
- upevňovať správne držanie tela,
- rozvíjať obratnosť a odvahu pri prekonávaní prekážok,
- naučiť sa striedať svalové napätie a uvoľnenie,
- viesť žiakov k aktívnemu relaxovaniu, k pozitívnemu vzťahu k pohybu,
- osvojiť si základy loptových a štafetových hier,
- osvojiť si základné plavecké zručnosti,
- uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti, sebaobsluhy.

OBSAH

Lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – poradové cvičenia, základy atletiky, bežecká abeceda, základy gymnastiky, hod loptičkou, kriketovou loptičkou, rôzne pohybové zručnosti, jazda na športovom vozíku.

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – hry so zameraním na manipuláciu s rôznymi predmetmi, hry na podporu kondície a koordinácie, prípravné hry na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal.

Kreatívne a estetické činnosti – tanečná chôdza, primerané držanie tela, tanec na vozíku, rytmizované pohyby, pohybová a tanečná improvizácia.

Psychomotorické cvičenia a hry zamerané na relaxáciu a uvoľnenie sa, rozvoj správneho a efektívneho dýchania.

Strečingové cvičenia.

Didaktické hry na rozvoj jemnej motoriky.

Plavecký výcvik – podľa individuálnych možností a schopností žiaka.

Aktivity v prírode a sezónne činnosti – vychádzky, hry, športové aktivity podľa ročného obdobia.

Sebaobsluha – nácvik v reálnych situáciách, upevňovanie hygienických návykov.

4. ROČNÍK

CIELE

- Rozvíjať pohybové zručnosti a návyky,
- cvičiť pravidelné a správne dýchanie,
- rozvíjať pohybovú koordináciu, koordináciu svalového napätia a uvoľnenia,
- viesť žiakov k schopnosti fyzickej i psychickej relaxácie,
- rozvíjať postreh, odhad vzdialenosti, rýchlosti pri pohybovej aktivite,
- naučiť žiakov prekonávať prekážky, posilňovať vôľové vlastnosti,
- rozvíjať celkovú pohyblivosť, obratnosť a odvahu,
- osvojiť si plavecké zručnosti,
- osvojiť si základné činnosti športových hier,
- uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti, sebaobsluhy.

OBSAH

Lokomócie a nelokomočné činnosti – poradové cvičenia, základné atletické disciplíny, základy gymnastiky, hod loptičkou, kriketkou, medicimbalom.

Manipulačné, pohybové, športové hry – hry so zameraním na manipuláciu s rôznymi vecami, uplatňovanie správnej techniky herných činností, rozvoj pohybových zručností rôzneho charakteru, športové hry – jazda na vozíku, futbal, florbal, basketbal, hádzaná, volejbal.

Kreatívne a estetické pohybové činnosti – rytmické a tanečné cvičenia, tanečná a pohybová improvizácia, správne a estetické držanie tela.

Psychomotorické cvičenia a hry – rozvoj dýchania, relaxácie, uvoľňovanie a koordinácia svalového napätia.

Didaktické hry na rozvoj jemnej motoriky.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – vychádzky, športové hry v prírode.

Základy plaveckého výcviku.

Nácvik sebaobsluhy, upevňovanie hygienických návykov.

**ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA
PRE 5. AŽ 9. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM**

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Zdravotná telesná výchova (ďalej aj „ZTV“) je povinný špecifický vyučovací predmet pre žiakov s telesným postihnutím v 5. až 9. ročníku základnej školy.

Cieľom ZTV okrem toho, že svojím pôsobením prispieva k upevneniu optimálneho zdravotného stavu žiaka, plní aj úlohu preventívnu, výchovnú, vzdelávaciu, sociálnu a psychologickú.

ZTV pozitívne ovplyvňuje

- socializáciu žiaka,
- vytvára nové sociálne prostredie pre žiaka s TP a zvládanie vzťahov v ňom,
- podporuje vlastnú identitu žiaka,
- sebaopoznávanie a sebahodnotenie žiaka,
- skvalitňovanie správania sa a psychických funkcií žiaka.

Obsah vzdelávania zdravotnej telesnej výchovy pre žiakov s telesným postihnutím sa skladá z nasledovných teoretických a praktických celkov:

Teoretické učivo

Sprostredkováva teoretické poznatky z telesnej výchovy a športu.

Špeciálne učivo

Tvorí základ vyučovania ZTV. Je to ucelený súbor cvičení, rôznych pohybových činností, ktoré svojím charakterom komplexne podporujú rozvoj motoriky, fyzickej zdatnosti, a sebaobsluhy. Napomáha skvalitňovaniu zdravotného stavu, podporuje rozvoj osobnosti žiaka s TP a pozitívne pôsobí na korekciu, resp. stabilizovanie rozsahu a prejavu zdravotného postihnutia.

Základné učivo

Základné učivo vychádza z telesnej a športovej výchovy pre bežné základné školy s vylúčením nevhodných až kontraindikovaných (zakázaných) cvičení, činností, väzieb vo vzťahu k danému druhu zdravotného postihnutia. Tvorí ich poznatky a pohybové činnosti s cieľom, aby prispeli k vytvoreniu pozitívneho vzťahu žiaka k tejto činnosti a ich využívaniu vo voľnom čase, k vytvoreniu základnej predstavy o význame danej športovej a telovýchovnej disciplíny.

Výberové učivo

V rámci tohto celku je cieľom poskytnúť žiakovi možnosť osvojiť si základy z niektorých športových disciplín, ako predpokladu pre budúcu športovú činnosť (záujmovú alebo aj perspektívne profesionálnu).

Vzhľadom na nehomogenosť žiakov v triede/jednotlivých skupinách z aspektu druhu a stupňa telesného postihnutia, obsah vzdelávania tohto špecifického vyučovacieho predmetu nie je rozdelený do jednotlivých ročníkov.

5. až 9. ROČNÍK

CIELE

Všeobecné ciele predmetu:

- porozumieť pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností na zdravotný stav a vytvárať si predpoklad na skvalitnenie funkcií jednotlivých telesných orgánov,
- vytvoriť si predstavu o obsahu a intenzite cvičení, ktoré by v prípade dočasných alebo prechodných zdravotných porúch prispeli k úprave až odstráneniu porušenej funkcie telesných orgánov, demonštrovali vhodné aktivity na stabilizovanie zdravotného stavu a tak prispeli k zabraňovaniu progresu vývoja trvalých porúch zdravia,
- dosiahnuť rozvoj zachovaných funkcií telesných orgánov, zvýšenie funkčnej zdatnosti a optimálny pohybový rozvoj, čo umožní lepšiu socializáciu,
- utvárať záujem a predpoklad u žiaka k celoživotnej telovýchovnej a športovej aktivite,
- vedieť rozlíšiť vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhľadom k zdravotnému postihnutiu,
- vedieť zhodnotiť svoje pohybové možnosti a dosiahnuť osobný pohybový výkon v preberaných pohybových aktivitách,
- dosiahnuť potrebnú úroveň rozvoja jednotlivých pohybových schopností a osvojiť si odporúčané činnosti základného učiva bežnej telesnej výchovy,
- vedieť si organizovať pohybový režim a sebahodnotie
- preukázať schopnosť začleniť sa do života a spoločnosti cez pochopenie
- naučiť žiakov aktívne pristupovať k sebe a osobnej účasti na úprave životného štýlu, tvorbe úspechu a uznania,
- vzbudiť u žiaka záujem o telovýchovné činnosti,
- pochopiť a konať v zmysle fair-play.

OBSAH

Teoretické učivo - poznatky z telesnej výchovy a športu

Zdravý životný štýl z aspektu telovýchovy a športu. Prevencia ochorenia, úrazu pri športe.

Všeobecné poznatky o pohybovej aktivite, telovýchovných činnostiach v súlade s TP, so zameraním na skvalitňovanie zdravia žiaka.

Špeciálne poznatky o technike, taktike a osvojovaní si preberaných telovýchovných a športových činností.

Rozvoj športu, športového a paralympijského hnutia, jeho úlohy, ciele. Medzinárodné športové organizácie.

Športový tréning a jeho štruktúra. Hodnotenie športového výkonu. Pravidlá, taktika, technika preberaných športových činností..

Šport ako prostriedok integrácie/inklúzie žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Špeciálne učivo

CIELE

- Preukázať prenos pohybových skúseností z vyučovania do bežného života,

- posúdiť svoj celkový pohybový rozvoj, možnosti pohybovej aktivizácie a stav motoriky,
- organizovať si pohybový režim s obsahom vhodných špecifických pohybových činností,
- vykonať ukážku preberaných činností špeciálneho učiva a vedieť ich modifikovane uplatniť,
- dosiahnuť osobný rozvoj limitujúcich pohybových schopností žiaka s TP,
- dosiahnuť pozitívnu zmenu adaptácie organizmu na rôzne zaťaženie,
- dokumentovať aktuálnu starostlivosť o skvalitňovanie svojho zdravia a fitness.

Pri každom druhu a stupni telesného postihnutia sa realizujú 4 základné činnosti:

1. Špecifické činnosti

Špecifické činnosti sú zamerané na zlepšenie celkovej funkcie jednotlivých telesných orgánov a majú charakter cvičení s účinkom: posilňovacím, uvoľňovacím, na predĺženie skrátených svalov a väzivových štruktúr, na skrátenie vyťahnutých svalov a väzív, stimulujúce a stabilizujúce funkciu orgánov a ich činnosti.

2. Dýchacie cvičenia

Nácvik správneho dýchacieho stereotypu.

Cvičenia lokálneho dýchania, na zlepšenie rytmu, frekvencie, hĺbky dýchania, koordináciu pohybu a dýchania, dýchanie pri rôznej činnosti a v rôznych polohách.

3. Relaxačné cvičenia

Relaxačné cvičenia sú zamerané na telesné a duševné uvoľnenie: cvičenia lokálnej a celkovej relaxácie, striedanie napnutia a uvoľnenia svalov, aktívny pohyb pasívnych častí tela, kmihanie, húpanie, masírovanie, antigravitačné cvičenia s využitím pasívneho uvoľnenia, relaxácia samovnímáním uvoľnenia v polohe ľah, navodzované uvoľnenie

4. Cvičenia na správne držanie tela

Vytváranie návyku správneho držania tela v polohách a pri pohybe komplexami cvičení na: uvedomovanie si vertikalizácie a predĺžovanie osi tela, nácvik základných východiskových polôh (ľah na chrbte, ľah na bruchu, ľah na boku, sed skrížny skrčmo, sed priamy, sed skrčmo, vzpor sedmo vzadu, vzpor klačmo, stoj), prechody z jednej polohy do druhej, nácvik základnej lokomócie, kladenie chodidiel pri chôdzi, práca paží pri lokomóci, cvičenia na všestranné precvičenie pletenca pliec a pletenca pánvy.

Základné učivo

CIELE

- Samostatne využívať osvojené základné činnosti v pohybovom režime,
- dosiahnuť osobný rozvoj niektorých kondičných a koordinačných schopností,
- vykonať ukážku preberaných lokomočných návykov, telovýchovných a športových zručností,
- preukázať prenos pohybových činností do záujmovej športovej činnosti,
- posúdiť svoj celkový telesný, funkčný, pohybový a športový rozvoj,
- samostatne riešiť pohybové, herné situácie a konať v zmysle pravidiel športovej disciplíny,
- preukázať optimálne osvojenú techniku telovýchovných a športových činností vzhľadom na svoj zdravotný stav,
- vytvárať aktívny vzťah k pohybovej činnosti.

Poradové a prípravné cvičenia

Aktívne osvojenie základných pojmov, povelov, všeobecne platných a dohovorených pokynov a signálov a uplatniť ich vo vyučovaní, správne pochopenie významu poradových cvičení pre účelnú organizáciu a komunikáciu, preukázať schopnosť organizovať nástup a podať hlásenie.

Kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

Cvičenia zamerané na rozvoj jednotlivých pohybových schopností, osvojenie si techniky týchto cvičení, vedieť ich uplatniť.

Oboznámenie sa so zásadami zvýšeného fyzického zaťaženia. Uvedomele aplikovať skúsenosti aj mimo vyučovania.

Pohybové hry

Pravidlá, technika a taktika pohybových hier. Učiť žiakov samostatne organizovať nenáročné pohybové hry so zámerom na formovanie ich pozitívnych osobnostných vlastností a rozvíjanie organizačných schopností.

Základy športových hier.

Vybrané športové hry – primerané veku a pohybovým schopnostiam žiakov.

Význam športových hier, oboznámenie sa s jednotlivými druhmi športových hier. Poznať optimálnu úroveň hernej výkonnosti, herné činnosti jednotlivca, základné herné kombinácie a schopnosť zapojiť sa do hry.

Základy atletiky

Vybrané disciplíny atletiky primerané veku a pohybovým schopnostiam žiakov.

Osvojenie poznatkov o atletickej činnosti, technike atletických disciplín.

Základy športovej gymnastiky

Osvojenie základných požiadaviek na gymnastické cvičenia. Základné techniky.

Činnosti zamerané na rozvoj koordinácie žiaka.

Rytmická gymnastika, tanec

Rozvíjanie vnímania hudby, jej rytmu, tempa, dynamiky, estetiky pohybu. Zosúladenie pohybu so zvukovým sprievodom.

Základné tanečné kroky, tanečné hry, zostavy.

Samostatná improvizácia cvičení, vytvoriť pohybovú zostavu.

Plávanie

Osvojenie si aspoň 1 plaveckého spôsobu (u neplavcov) osvojenie druhého plaveckého spôsobu a rozvoj plaveckej vytrvalosti (u plavcov).

Sezónne činnosti, cvičenia v prírode

Špecifické sezónne činnosti – turistika, korčuľovanie, sánkovanie, hokej, lyžovanie.

Cvičenia v prírode – technika presunu v teréne, zručnosť a bezpečnosť presunu. Orientácia v prírode podľa značiek, spoznávanie kultúrnych pamiatok v „teréne“.

Výberové učivo

CIELE

- Osvojiť si základy niektorých športových disciplín ako predpokladu pre budúcu športovú činnosť,
- demonštrovať schopnosť vykonania vybraných športových činností alebo disciplíny, čím si vytvoril základ pre akceptáciu svojich záujmov o šport.

Vybrané športové činnosti, základy niektorých športových disciplín: úpolové športy, netradičné športové činnosti, súťažné disciplíny športu zdravotne postihnutých z vybraných športov podľa stupňa a druhu zdravotného postihnutia.

Poznámka

Obsah špecifického predmetu ZTV pre žiakov s telesným postihnutím neobsahuje zoznam neodporúčaných cvičení, športových činností, veľkosť zaťaženia žiaka, ktorý by mohli negatívne pôsobiť na zdravotný stav žiaka.

PROCES

Pri realizácii ZTV je potrebné mať na zreteli, aby žiakovi s telesným postihnutím boli zo strany pedagóga ponúkané a sprostredkované iba také činnosti, športové aktivity, ktoré sú odporúčané pre daný vek. Aby boli v súlade s aktuálnymi pohybovými schopnosťami a možnosťami žiaka, s ohľadom na druh a stupeň jeho telesného postihnutia.

